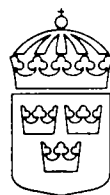

Regeringens proposition 1993/94:138

Kommerskollegium m.m.

Prop.
1993/94:138

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 februari 1994

Carl Bildt

Ulf Dinkelspiel
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag som innebär en renodling av Kommerskollegium som handelspolitisk myndighet genom att näringsrättslig verksamhet förs över från kollegiet till andra myndigheter. Vidare innehåller propositionen regeringens förslag avseende tredje huvudtitelns ramanslag E 1. Kommerskollegium budgetåret 1994/95 m.m.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring av resegarantilagen (1972:204)	3
3	Ärendet och dess beredning	3
4	Ny organisationstillhörighet för Kommerskollegiets näringsrättsliga verksamhet	4
4.1	Auktorisation, godkännande och tillsyn av revisorer och revisionsbolag	5
4.2	Auktorisation av tolkar och översättare	8
4.3	Resegarantiärenden	9
4.4	Bolagsärenden m.m.	10
4.5	Överklaganden rörande handel med skrot	11
4.6	Tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet	12
4.7	Taxa för yrkesmässig bostadsförmedling	13
4.8	Ärenden rörande auktoriserade handelskammare	14
4.9	Senator Emil Possehl's Stipendiefond	15
4.10	Personal- och ekonomiska konsekvenser	16
5	Anslagsfrågor för budgetåret 1994/95	17
Bilaga 1	Sammanfattning av förslagen i Statskontorets rapport (1993:30) Kommerskollegiums näringsrättsliga verksamhet – ändrad organisationstillhörighet	23
Bilaga 2	Sammanfattning av förslagen rörande auktorisations- och tillsynsverksamheten för revisorer i betänkandet Revisorerna och EG (SOU 1993:69)	25
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser vad avser Statskontorets rapport (1993:30) Kommerskollegiums näringsrättsliga verksamhet – ändrad organisations- tillhörighet	26
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser vad avser betänkandet Revisorerna och EG (SOU 1993:69)	28
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde	30

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1993/94:138

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i resegarantilagen (1972:204),
2. godkänner att avgifter för tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet får tas ut i form av ansökningsavgifter (avsnitt 4.6),
3. till *Kommerskollegium* för budgetåret 1994/95 under tredje huvudtiteln anvisar ett ramanslag på 41 740 000 kr (avsnitt 5),
4. under trettonde huvudtiteln ramanslag *Kammarkollegiet: Myndighetsuppgifter* för budgetåret 1994/95 anvisar 6 200 000 kr utöver vad som har föreslagits i prop. 1993/94:100 bil. 14 (avsnitt 5).

2 Förslag till lag om ändring av resegarantilagen (1972:204)

Härigenom föreskrivs att i 1, 3, 4, 5, 12, 13, 14 och 15 §§ resegarantilagen¹ (1972:204) ordet *Kommerskollegium* i olika böjningsformer skall bytas ut mot *Kammarkollegiet* i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

¹ Senaste lydelse av

1 § 1992:1673

4 § 1992:1673

5 § 1992:1673

14 § 1992:1673

15 § 1985:859.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen bedriver ett fortlöpande arbete med att effektivisera den statliga och den statligt finansierade verksamheten. Som ett led i detta arbete har regeringen beslutat renodla *Kommerskollegium* som handelspolitisk myndighet. I budgetproposition inför budgetåren 1992/93 resp. 1993/94 konstaterar regeringen att kollegiets uppgifter på det näringsrättsliga området bör föras över till andra instanser.

Regeringen uppdrog den 1 april 1993 åt Statskontoret att utreda frågan om ändrad organisationstillhörighet m.m. för Kommerskollegiets näringsrättsliga verksamhet.

Statskontoret presenterade sina förslag den 13 oktober 1993 i rapporten (1993:30) *Kommerskollegiets näringsrättsliga verksamhet – ändrad organisationstillhörighet*. Statskontorets sammanfattning av rapportens förslag finns i *bilaga 1*.

Efter beslut av regeringen tillkallades den 1 juni 1992 en särskild utredare med uppdrag att bl.a. göra en översyn av auktorisations- och tillsynsverksamheten rörande revisorer.

Utredaren, som antog namnet Revisorsutredningen, presenterade sina förslag i juli 1993 i betänkandet *Revisorerna och EG* (SOU 1993:69). En sammanfattning av betänkandets förslag vad avser auktorisations- och tillsynsverksamheten redovisas i *bilaga 2*.

Rapporten och betänkandet har remissbehandlats. Förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3* och *4*. En sammanställning av remissyttrandena över Statskontorets rapport finns tillgänglig i Utrikesdepartementet, handelsavdelningen (dnr R 629-1993). En sammanställning av yttrandena över betänkandet, i den del som avser auktorisations- och tillsynsverksamheten för revisorer, finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N 1502/93).

4 Ny organisationstillhörighet för Kommerskollegiets näringsrättsliga verksamhet

Inom det näringsrättsliga området handlägger Kommerskollegium frågor som rör auktorisation och tillsyn av revisorer och revisionsbolag, tolkar och översättare samt vissa frågor som rör auktoriserade handelskamrar. Vidare handlägger kollegiet en rad bolagsärenden enligt aktiebolagslagen och andra näraliggande författningar, överklaganden rörande handel med skrot, tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet, taxa för yrkesmässig bostadsförmedling samt en stipendiefond. Handels- och investeringsförbudet mot Sydafrika har upphävts. Därmed har kollegiets handläggning av dispensärenden m.m. enligt denna lagstiftning upphört.

Flertalet av dessa verksamhetsområden har inte någon handelspolitisk anknytning. En renodling av kollegiet som handelspolitisk myndighet medför således att ansvaret för dessa bör föras över till andra myndigheter eller att beslut fattas om att verksamheter skall bedrivas i nya former. I det följande redovisas en översiktlig beskrivning av resp. verksamhetsområde och regeringens förslag och ställningstaganden rörande ny organisationstillhörighet för de olika delarna av kollegiets näringsrättsliga verksamhet.

Regeringens bedömning: Möjligheterna att finna en privat lösning för auktorisationen, godkännandet och tillsynen av revisorer bör prövas ytterligare. Staten skall ha avgörande insyn i verksamheten för att bl.a. kunna bedöma kvalitet och utöva tillsyn. En ny organisation bör kunna träda i kraft den 1 januari 1995.

I avvaktan på resultatet av en sådan utredning ligger huvudmannaskapet för auktorisation och tillsyn av revisorer kvar hos Kommerskollegium.

Statskontorets förslag: Statskontoret har i första hand föreslagit att möjligheterna till ökad grad av självreglering prövas. Om sådan inte bör komma till stånd föreslår Statskontoret att Patent- och registreringsverket övertar de uppgifter som Kommerskollegium svarar för i dag.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. En övervägande del av remissinstanserna avvisar Statskontorets förslag beträffande ökad grad av självreglering. Det genomgående motivet i dessa yttranden är bl.a. att de samhälleliga krav som ställs på kvalificerade revisorer också motiverar en statlig auktorisations- och tillsynsverksamhet. Hälften av remissinstanserna tillstyrker förslaget att föra revisorsverksamheten till Patent- och registreringsverket. Bland de övriga förordar flertalet att verksamheten i stället förs till Kammarkollegiet.

Revisorsutredningens förslag: Utredningen har av olika skäl inte funnit det meningsfullt att föreslå en privat eller delvis privat lösning. I valet av myndighet för auktorisations- och tillsynsverksamheten har utredningen kommit fram till att PRV och Kammarkollegiet kan sägas vara lika lämpliga. I valet mellan dem har utredningen förordat Kammarkollegiet, om lokalisering i Sundsvall är det alternativ PRV kan erbjuda, och i annat fall PRV.

Remissinstanserna: Huvuddelen av remissinstanserna har inte haft några synpunkter på tillsynsfrågan. Bland dem som har yttrat sig anser några att en statlig myndighet är att föredra framför en privat lösning och några att en privat lösning bör utredas vidare. Av de remissinstanser som lämnat synpunkter på förslaget har sex förordat PRV och nio Kammarkollegiet. Två remissinstanser har angivit att ett system med självreglering i första hand bör prövas och fyra har förordat en privat lösning.

Nuvarande organisation

Kommerskollegiets huvudsakliga uppgifter på detta område gäller auktorisation och godkännande av revisorer och revisionsbolag samt tillsyn. Verksamheten regleras i huvudsak av förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. Meddelande om auktorisation gäller i fem år. Förnyelse meddelas efter särskilt ansökningsförfarande. Antalet ansökningar om auktorisation eller godkännande som revisor uppgår till ca 300 per år. Därtill prövar kollegiet årligen ett femtontal ansökningar avseende revisionsbolag och ca 650 förnyelseansökningar. Tillsynsverksamheten syftar dels till att pröva revisorns eller revisionsbolagets lämplighet, dels till att utveckla god revisors- och revisionssed. Antalet tillsynsärenden har ökat under senare år och för närvarande prövas ett hundratal ärenden årligen. För råd och upplysningar i handläggningen av revisorsärenden finns en särskild rådgivande nämnd knuten till kollegiet. Verksamheten är avgiftsbelagd genom ansökningsavgift (för närvarande 4 200 kr). Principen om full kostnadstäckning gäller.

Parallellt med den statliga tillsynen har både Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) och Svenska Revisorsamfundet (SRS) disciplinära system.

Revisorernas roll

Samhället har behov av att den externa revisionen i olika juridiska personer utförs med hög kvalitet, självständighet och med iakttagande av höga etiska krav. Kåren av revisorer och i tillämpliga delar revisionsföretagen måste ha tillräcklig kompetens och i övrigt uppfylla uppställda krav på oberoende och lämplighet. Av detta följer att det måste finnas fastställda normer för vilka krav som samhället bör ställa på revisorerna samt en aktiv tillsyn av hur revisorsyrket utövas. Den ekonomiska krisen som bl.a. lett till att antalet konkurser ökat kraftigt samt problemen med ekonomisk brottslighet gör att revisorernas insatser fått ökad betydelse.

Privat system

Regeringens generella utgångspunkt är att det varken är rimligt eller förenligt med en effektiv marknadsekonomi att staten genom sina myndigheter tar på sig ett ansvar som bättre och på ett mera flexibelt sätt kan skötas av näringslivet självt. Statens främsta uppgift är att skapa goda förutsättningar och villkor för företagandet samt att samtidigt effektivt bekämpa ekonomisk brottslighet och missförhållanden av olika slag. Inom denna ram är ambitionen att minska det offentliga åtagandet i olika avseenden.

En modell som ligger nära till hands att överväga och som såväl revisorsutredningen i enlighet med sina direktiv som Statskontoret har berört är att tillsynen och auktorisationen av revisorer handhas inom ramen för en helt eller delvis privat lösning. Statskontoret föreslår att möjligheterna till en sådan lösning prövas. Revisorsutredningen har dock av olika skäl inte funnit det meningsfullt att föreslå en privat eller delvis privat lösning. Remissutskottet visar dock att det fortsatt finns ett intresse från olika håll att hitta former för en tillsyn som bygger på självreglering. Företrädare för avnämarna, myndigheter och revisorsbranschen för fram den typen av synpunkter. Det bedöms sålunda finnas fördelar att vinna inom ramen för en privat lösning. Närheten till marknaden och de berörda aktörerna bör kunna öka effektiviteten i verksamheten. Möjligheterna att rekrytera kvalificerade revisorer för tillsynen torde öka. Kännedom om revisorsverksamheten och de regler och villkor som gäller för den blir den allra bästa och fackkunskapen ger goda möjligheter att bedöma andra revisorsers agerande. Vidare ger ansvaret för tillsynen anledning till diskussion om moral och etik inom kåren som är mycket angelägen och som borde kunna leda till att tillsynen ger än bättre resultat.

En privat lösning undanröjer också de problem som för närvarande följer av att revisorerna är underkastade dubbel tillsyn genom att både staten, FAR och SRS har disciplinära system. En allvarig nackdel för närvarande är nämligen att man inom ramen för de båda systemen kan komma till olika beslut i samma ärende, vilket måste leda till sänkt trovärdighet för både statens och branschens tillsyn.

Regeringen vill betona att systemet för auktorisation, godkännande och tillsyn av revisorer måste byggas upp så att det är tillfredsställande från rättssäkerhets- och konkurrenssynpunkt. Systemet måste ha stadga och trovärdighet och oberoende från olika partsintressen måste säkerställas. Olika intressenter måste kunna ha förtroende för revisorns funktion och det är viktigt att förfarandet är förankrat hos brukarna av revisorns tjänster.

Det förhållandet att löpande tillsyn och auktorisation sköts i ett system med självreglering fråntar inte staten ansvaret att följa hur regelsystemet fungerar och tillämpas. Ett privat system förutsätter att statsmakterna beslutar om de rättsregler som skall gälla för verksamheten och att staten har ett inflytande på tillämpningen av dem. Det är av avgörande betydelse att staten har sådan insyn i systemet att kvalitetskontroll och tillsyn av verksamheten kan ske.

Regeringen anser att det finns skäl att ytterligare pröva möjligheterna att finna en privat lösning för såväl auktorisationen som tillsynen av revisorer. Därvid bör bl.a. kartläggas praktiska problem som kan uppkomma bl.a. när det gäller tillgång till sekretessbelagd information, uppgifter som i dag utförs inom ramen för tillsynen och som är normgivning samt möjligheterna att överklaga fattade beslut. Regeringen bedömer att en ny organisation bör kunna träda i kraft den 1 januari 1995.

Både Statskontoret och Revisorsutredningen har föreslagit att ansvaret för tillsyn och auktorisation av revisorer läggs hos PRV. Revisorsutredningen har dock ställt som villkor att verksamheten kan placeras i Stockholm. Det skäl som båda utredningarna anför är att PRV har ett flertal uppgifter på det näringsrättsliga området som rör bolagsrätt och redovisning.

Eftersom möjligheterna att få till stånd en privat lösning måste utredas vidare måste frågan om ansvarig myndighet lösas för tiden fram till att ett förslag om privatisering kan genomföras. För att undvika kompetensförlust och andra störningar i verksamheten under mellanperioden bör Kommerskollegium ha fortsatt ansvar för verksamheten fram till den tidpunkt när en ny organisation kan genomföras. Då bör också resurserna för verksamheten omfördelas.

4.2 Auktorisation av tolkar och översättare

Regeringens bedömning: Ansvaret för auktorisationsverksamheten som rör tolkar och översättare bör föras till Kammarkollegiet.

Statskontorets förslag: Statskontoret föreslår att auktorisationsverksamheten rörande tolkar och översättare övergår till Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat med någon övervikt för de instanser som avvisar förslaget. Dessa pekar bl.a. på svårigheter som en koppling mellan ett utbildningsinstitut och auktorisationsverksamheten, som bl.a. innebär myndighetsutövning, kan föra med sig. Vidare påpekas att institutet saknar de resurser och den kompetens som krävs för administration av ett auktorisationssystem.

Skälen för regeringens bedömning: Verksamheten bedrivs med stöd av förordningen (1985:613) om auktorisation av tolkar och översättare. Kommerskollegium anordnar och administrerar auktorisationsprov samt beslutar om auktorisation. Auktorisation, som gäller i fem år, kan, om vissa villkor är uppfyllda, förnyas vart femte år. Auktoriserade tolkar och översättare (translatorer) står under kollegiets tillsyn. De sanktionsmöjligheter som kan tillämpas är upphävande av auktorisation eller varning. För råd och upplysningar vid kollegiets prövning av ärenden finns en särskild rådgivande nämnd knuten till kollegiet. För närvarande finns ca 1 000 auktoriserade tolkar och ca 335 auktoriserade translatorer. Under budgetåret 1992/93 deltog drygt 300 personer i tolkproven, varav 35 auktoriserades, och 247 personer i translatorsprovet, varav 10 auktoriserades. Verksamheten är avgiftsbelagd genom ansökningsavgift (för närvarande 600 kr). Principen om full kostnadstäckning gäller dock inte.

Liksom flera av remissinstanserna anser regeringen att det vore olämpligt att frångå den principiella ståndpunkten, att universitet och högskolor eller institutioner vid dessa inte skall ges auktoriserande eller legitimerande funktioner. De myndighetsutövande inslagen i denna verksamhet är också helt artsilda från utbildningsverksamheten. Enligt regeringens bedömning bör således auktorisationsverksamheten åläggas en förvaltningsmyndighet. Ingen existerande förvaltningsmyndighet kan dock på lämpligt sätt anses anknyta till det aktuella sakområdet och därmed vara en naturlig mottagare av auktorisations- och tillsynsverksamheten på tolk- och översättarområdet. Däremot anser regeringen att verksamheten mycket väl kan passa in i Kammarkollegiet, som har kompetens och erfarenhet av myndighetsuppgifter på en rad olika områden. I Kammarkollegiet kan auktorisations- och tillsynsverksamheten också få tillgång till juridisk kompetens. Ett belopp motsvarande kostnaden för denna verksamhet bör föras från Kommerskollegiets anslag till Kammarkollegiets. Resursfrågorna redovisas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

4.3 Resegarantiärenden

Regeringens förslag: Resegarantiverksamheten förs till Kammarkollegiet. Resegarantilagen ändras i detta avseende.

Statskontorets förslag: Statskontoret föreslår att verksamheten stannar kvar som en uppgift för Kommerskollegium i avvaktan på utredning av resegarantisystemet.

Remissinstanserna: Hälften av de remissinstanser som anför synpunkter i frågan tillstyrker Statskontorets förslag. I något fall betonas samtidigt vikten av att kompetens och tillräckliga resurser bibehålls. Övriga remissinstanser, som således avvisar förslaget, påpekar att renodlingen av kollegiet kommer att innebära att kompetens för resegarantifrågorna inte kommer att finnas kvar inom kollegiet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt resegarantilagen (1972:204, ändrad senast 1992:1673) gäller att den som är arrangör eller återförsäljare av paketresor enligt lagen (1992:1672) om paketresor skall ställa säkerhet hos Kommerskollegium innan han marknadsför en paketresa. Bestämmelserna syftar främst till att ge konsumenter som köper paketresor ett ekonomiskt skydd om researrangören inte genomför det avtalade researrangemanget. Kollegiets uppgifter består i att beräkna och besluta om sådana resegarantier. Kollegiet bevakar att erforderliga garantier, som skall utfärdas av bank eller försäkringsbolag, kommer in till kollegiet. I samband med detta bedrivs också viss tillsynsverksamhet. Beslut om ianspråktagande av resegaranti fattas av Resegarantinämnden, som är en fristående myndighet.

En översyn av resegarantisystemet pågår. Av denna anledning kan det i och för sig anses vara olämpligt att nu ändra den organisatoriska tillhörigheten för verksamheten. Regeringen anser emellertid att det är angeläget att så långt möjligt genomföra renodlingen av Kommerskollegium som handelspolitisk myndighet och föreslår därför att resegarantiverksamheten, liksom auktorisationsverksamheten på tolk- och översättarområdet, flyttas till Kammarkollegiet. Detta föranleder ändring av resegarantilagen så att ordet Kommerskollegium byts ut mot Kammarkollegiet. Ett belopp motsvarande kostnaden för denna verksamhet bör föras från Kommerskollegiets anslag till Kammarkollegiets. Resursfrågorna redovisas under avsnitt 4.10 och under avsnitt 5.

4.4 Bolagsärenden m.m.

Regeringens bedömning: Ansvaret för ärenden som rör bl.a. bolag och filialer bör föras över till Patent- och registreringsverket (PRV).

Statskontorets förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser som berör detta förslag tillstyrker.

Skälen för regeringens bedömning: Den avsedda verksamheten omfattar bl.a. vissa tillstånd att inneha uppdrag i aktiebolag och ekonomiska föreningar enligt aktiebolagsförordningen (1975:1387) och förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar, undantag från kravet på bosättning i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet enligt förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m., vissa tillstånd för likvidator enligt förordningen (1981:111) om prövning av vissa ärenden enligt lagen om handelsbolag och enkla bolag samt vissa frågor enligt förordningen (1981:112) om årsredovisning m.m. i vissa företag. Under budgetåret 1992/93 hanterade kollegiet drygt 500 ärenden. Verksamheten är avgiftsfinansierad enligt bestämmelser i resp. förordning och enligt avgiftsförordningen (1992:191).

PRV är registreringsmyndighet för bolag och ekonomiska föreningar. Verket kontrollerar också bolags delårsrapporter, årsredovisningar och revisionsberättelser. Vidare har PRV till uppgift att granska årsredovisningar i vissa företag.

Som framgår av ovanstående finns starka beröringspunkter mellan de båda myndigheternas verksamhet på området. En överföring av kollegiets verksamhet till PRV ter sig därför naturlig. Någon resursöverföring bedöms inte vara nödvändig för denna verksamhet. Resursfrågorna redovisas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

Regeringens bedömning: Prövningen av överklaganden som rör handel med skrot bör föras till länsrätt med prövningstillstånd till kammarrätt.

Statskontorets förslag: Statskontoret anser i första hand att regeringen bör pröva huruvida lagen om handel med skrot kan upphöra. Statskontorets alternativa förslag överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. Hälften av yttrandena över detta förslag instämmer i Statskontorets uppfattning att regeringen bör pröva om lagen om handel med skrot kan avvecklas. Ett motiv som förs fram är att lagen kan anses utgöra ett visst konkurrenshinder. Övriga anser att lagstiftningen fyller ett behov och att den utgör ett värdefullt komplement till övrig lagstiftning.

Inga invändningar framförs mot förslaget om domstolsprövning vid bibehållen lagstiftning.

Skälen för regeringens bedömning: Handeln med skrot regleras av lagen (1981:2) om handel med skrot och begagnade varor och av förordningen (1981:402, ändrad senast 1985:433) om handel med skrot. Med skrot avses järn- och annat metallskrot samt tackor av annat metallskrot än järnskrot. Syftet med regleringen är att förebygga avsättningen av stulet gods och att underlätta för polisen att efterspana sådant gods.

För att handla med skrot krävs tillstånd av polismyndighet. Om handeln bedrivs vid en filial eller av juridisk person skall för den finnas en av polismyndigheten godkänd föreståndare. För att få tillstånd skall den sökande ha gjort sig känd för redbarhet och även i övrigt finnas lämplig att driva den avsedda handeln. Om bestämmelserna i förordningen åsidosätts kan polismyndigheten återkalla tillståndet eller meddela varning. Polismyndighetens beslut, dock inte vad gäller varning, får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut i fråga om meddelande eller återkallelse av tillstånd till handel med skrot eller godkännande av föreståndare får överklagas hos Kommerskollegium. Kollegiets beslut får inte överklagas. Länsstyrelsens beslut i övriga frågor får överklagas hos kammarrätten. Rikspolisstyrelsen (RPS) utfärdar råd och anvisningar för den lokala polismyndighetens handläggning av ärenden rörande handel med skrot. Antalet ärenden som överklagas hos Kommerskollegium är mycket begränsat.

Regeringen är inte nu beredd att ta ställning till förslaget om en avveckling av lagen om handel med skrot, men avser att se över behovet av en fortsatt lagstiftning på området.

I avvaktan på att denna fråga utreds föreslår regeringen att ansvaret för de överklaganden rörande länsstyrelsernas beslut, som för närvarande handläggs av Kommerskollegium, övergår till länsrätterna. En sådan ordning överensstämmer också med vad som föreslås i prop. 1993/94:133 om Instansordningen m.m. i de allmänna förvaltningsdomstolarna, nämligen att en principiell utgångspunkt bör vara att den första domstolsprövningen av ett förvaltningsärende alltid sker i länsrätt. Riksdagen har dessutom ställt sig bakom den principen (prop. 1992/93:100 bil. 3, bet. 1992/93:JuU24, rskr. 1992/93:289). För att undvika en förlängning av instanskedjan bör prövningstillstånd till kammarrätt införas för denna typ av mål.

Någon resursöverföring är inte aktuell för denna verksamhet. Resursfrågorna redovisas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

4.6 Tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet

Regeringens bedömning: Ansvaret för handläggningen av ärenden som rör tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet bör överföras till Patent- och registreringsverket (PRV).

Regeringens förslag: Verksamheten avgiftsfinansieras.

Statskontorets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Övervägande delen av de remissinstanser som kommenterar förslaget instämmer i Statskontorets bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: I lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa officiella beteckningar samt förordningen (1976:100) om vissa officiella beteckningar stadgas att i näringsverksamhet får statsvapen, statsflagga eller annat statsemlen eller statlig kontroll- och garantibeteckning inte utan vederbörligt tillstånd användas i varumärke eller annat kännetecken för varor och tjänster. Detsamma gäller annan beteckning som hänstftar på svenska staten och därigenom ger kännetecknet en officiell karaktär. Enligt Pariskonventionen (SÖ 1970:60) för skydd av den industriella äganderätten äger bestämmelserna motsvarande tillämpning på annan stats samt mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem, benämning eller förkortning för benämning i den utsträckning som framgår av bilaga till förordningen.

Fråga om tillstånd att använda svensk officiell beteckning som avses i mönsterskyddslagen (1970:485) och ovanstående lag (1970:498) prövas vad gäller ovan nämnda emblem och beteckningar av Kommerskollegium. Under budgetåret 1992/93 prövades 30 sådana ansökningar av kollegiet.

Patent- och registreringsverket handlägger ärenden om bl.a. varumärken, mönster och registrering av kommunala vapen. Dessa ärenden har vissa sakliga samband med prövning av tillstånd att använda officiella beteckningar. Med hänvisning till att PRV därmed bedöms ha kompetens inom området samt att handläggning av ärendegruppen kan hållas samman i en myndighet finns starka skäl till att föra ansvaret för tillståndsprövning i fråga om rikssymboler till PRV.

Skälen för regeringens förslag: Någon resursöverföring från kollegiet till PRV bedöms inte vara nödvändig för denna verksamhet. Däremot bör verksamheten, enligt regeringens bedömning, bl.a. som en anpassning till PRV:s övriga verksamhet, kunna finansieras genom avgifter så att full kostnadstäckning uppnås. Regeringen föreslår därför att riksdagen godkänner att sådan avgift får tas ut i form av ansökningsavgift. Resursfrågorna redovisas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

4.7 Taxa för yrkesmässig bostadsförmedling

Regeringens bedömning: Ansvaret för taxan för yrkesmässig bostadsförmedling bör föras till Kammarkollegiet.

Statskontorets förslag: Statskontoret föreslår att taxan avskaffas och ersätts med registrering av yrkesmässiga bostadsförmedlare samt tillsyn över dessa.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker Statskontorets förslag. Några av remissinstanserna påpekar dock att frågan om en registrerings- och tillsynsfunktion inte är tillräckligt utredd för ett ställningstagande.

Skälen för regeringens bedömning: I förordningen (1978:313) om taxa för yrkesmässig bostadsförmedling föreskrivs att sådan ersättning av hyressökande för anvisning av bostadslägenhet som enligt jordabalken får uppbäras vid yrkesmässig bostadsförmedling skall utgå enligt taxa som fastställs av Kommerskollegium. Bestämmelserna innebär bl.a. att endast den som sysslar med yrkesmässig bostadsförmedling får ta betalt av den hyressökande för anvisning av bostadslägenhet. Bestämmelserna syftar till att den bostadssökande inte skall utnyttjas för ekonomisk vinning av bostadsförmedlaren. Nämda taxa anger det högsta belopp som får tas ut i ersättning för anvisning av bostad. För närvarande gäller att högst 1 200 kr får tas ut för omöblerad eller möblerad lägenhet i en- eller flerfamiljshus och högst 400 kr för omöblerat eller möblerat rum. Kollegiets uppgift är att utarbeta och vid behov se över taxan. Verksamheten är av begränsad omfattning.

Den 1 juli 1993 togs de särskilda reglerna bort om skyldighet för en kommun att anordna avgiftsfri bostadsförmedling. En kommun får själv besluta om den skall bedriva bostadsförmedling och om vilka avgifter som skall tas ut för förmedlingens tjänster. Reglerna om avgifter för yrkesmässig bostadsförmedling skall dock tillämpas också i fråga om de kommunala bostadsförmedlingarna och de bostadsförmedlingar som drivs på uppdrag av kommunerna (prop. 1992/93:242, bet. 1992/93:BoU19, rskr. 1992/93:351).

Frågan om att ersätta taxan med en registrerings- och tillsynsfunktion och konsekvenserna av en sådan åtgärd bör utredas ytterligare. Regeringen är därför inte beredd att nu ta ställning till frågan. Tills vidare bör den verksamhet som Kommerskollegium ansvarar för i dag bibehållas. Verksamheten överförs till Kammarkollegiet. Ett belopp motsvarande kostnaden för denna verksamhet bör föras över från Kommerskollegiets anslag till Kammarkollegiets. Resursfrågorna redovisas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

4.8 Ärenden rörande auktoriserade handelskammare

Regeringens bedömning: Ansvar för ärenden som rör stadgeändringar m.m. i fråga om handelskammare bör ligga kvar hos Kommerskollegium.

Statskontorets förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som berör frågan tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Handelskamrarnas ställning är offentligrättsligt reglerad genom lagen (1990:515) om auktorisation av handelskamrar samt handelskammarförordningen (1990:733). En handelskammare har till ändamål att inom ett visst geografiskt verksamhetsområde främja handeln, industrin och det övriga näringslivet samt företräda dess intressen i förhållande till det allmänna. Auktorisation beslutas av regeringen. Stadgar skall då vara fastställda. Kommerskollegiets uppgift är dels att ta emot och bereda ansökningar om auktorisation, dels att pröva frågor om fastställelse av stadgeändringar.

I proposition (1989/90:134, bet. 1989/90:NU42, rskr. 1989/90:263) om auktorisation av handelskamrar behandlades bl.a. frågan om auktorisationsförfarandet. Därvid konstaterades att det finns flera skäl som talar för att frågor om auktorisation även framgent prövas av regeringen. Ett skäl är att detta torde stämma bäst med internationell praxis. Vidare anfördes som lämplig ordning att ansökningar i auktorisationsärenden inges till en myndighet som regeringen utser, vilken har att bereda ärendet och med eget yttrande överlämna detta till

regeringen. Kommerskollegium befanns därvid vara den mest lämpade myndigheten. Prop. 1993/94:138

Handelskamrarna, som formellt är enskilda organ, har vissa uppgifter av myndighetskaraktär. Bl.a. utfärdar handelskamrar handlingar för att tillgodose krav i andra länders författningsföreskrifter beträffande kontroll av in- eller utförsel av varor. I nämnda proposition anfördes att denna verksamhet från allmän synpunkt är angelägen, eftersom den underlättar den svenska utrikeshandeln, bl.a. i fråga om importen till Sverige av en del avancerade industriprodukter. Bl.a. den omständigheten att handelskamrarna fullgör uppgifter för det allmänna, särskilt som utfärdare av olika intyg för den internationella handeln, låg till grund för att en statlig auktorisation bibehölls. Därigenom finns en koppling till Kommerskollegiets utrikeshandelsverksamhet. Regeringen ser ingen anledning att ompröva frågan utan finner att denna koppling fortfarande är relevant.

4.9 Senator Emil Possehl's Stipendiefond

Regeringens bedömning: Svenska institutet (SI) bör ta över ansvaret för senator Emil Possehl's stipendiefond.

Statskontorets förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* och *Svenska institutet* har yttrat sig över detta förslag. Båda tillstyrker. SI förutsätter att fonden även i fortsättningen kommer att förvaltas av Kammarkollegiets fondbyrå och att erforderliga medel ur fonden får utnyttjas för att täcka institutets administrativa kostnader för verksamheten.

Skälen för regeringens bedömning: Fonden har tillkommit genom en donation till Kommerskollegium av senator Emil Possehl i Lybeck år 1912. Dess ändamål är att genom resestipendier ge yrkesverksamma svenskar tillfälle att studera tekniska och kommersiella förhållanden i Tyskland. Enligt reglementet skall Kommerskollegium årligen utlysa stipendier ur fonden. Vid beslut om utdelning skall avgörande vikt fästas vid sökandens duglighet och möjligheter att i sin yrkesverksamhet tillgodogöra sig de kunskaper och erfarenheter som kan inhämtas under studieresan. Efter genomförd studieresa skall stipendiemottagaren lämna en reseberättelse som kollegiet skall godkänna. Fonden förvaltas av Kammarkollegiets fondbyrå. Fondens disponibla avkastning skall, sedan minst tio procent därav lagts till kapitalet och vissa kostnader för Kommerskollegiets arbete med fonden avräknats, användas till stipendier. Avkastning som inte används visst år får reserveras för utdelning under kommande år.

SI har stor erfarenhet när det gäller att förmedla stipendier till utländska medborgare för studier i Sverige och till svenskar för studier i utlandet. Institutets stipendieverksamhet avseende Västeuropa är viktig inte minst som komplement för svenska studerande inom EG:s utbildnings- och forskningsprogram, bl.a. i Tyskland. Den kompetens och de erfarenheter rörande stipendieverksamhet som finns inom Svenska institutet utgör, enligt regeringens bedömning, starka motiv till att föra senator Emil Possehl's stipendiefond till institutet.

Ett genomförande av förslaget kräver permutation av stipendiefondens reglemente. Sådan fråga prövas av Kammarkollegiet. Kostnaderna för verksamheten bör kunna finansieras på samma sätt som i dag. Någon resursöverföring är, enligt regeringens bedömning, inte aktuell. Resursfrågorna behandlas närmare under avsnitten 4.10 och 5.

4.10 Personal- och ekonomiska konsekvenser

Redovisningen och förslagen i föregående avsnitt innebär att ansvaret för de olika verksamheterna inom Kommerskollegiets näringsrättsliga byrå förs från kollegiet till länsrätt, Svenska institutet, Patent- och registreringsverket samt Kammarkollegiet. Förslagen bör genomföras den 1 juli 1994. Därmed blir det en uppgift för de mottagande myndigheterna eller motsvarande att bedöma vilka personalresurser som behövs för att verksamheten skall kunna drivas vidare i den nya organisationen. Det är angeläget att förändringarna kan genomföras så att eventuell kompetensförlust och andra störningar i verksamheten minimeras. Regeringen utgår ifrån att de nya huvudmännen skall kunna rekrytera tjänstemän från kollegiets personal, som har kompetens och erfarenhet från verksamheten.

Kollegiets näringsrättsliga verksamhet sysselsätter i dag drygt 20 årsarbetskrafter. Den totala kostnaden för verksamheten beräknas under budgetåret 1993/94 uppgå till ca 11 800 000 kr. I det följande avsnittet redovisas sammantaget de anslagsmässiga konsekvenserna av de här redovisade förändringarna. För budgetåret 1994/95 har följande belopp beräknats för de olika verksamheterna, inkl. pris- och löneomräkning samt del av de tekniska justeringar och besparingar som påverkar anslaget E 1. Kommerskollegium. De angivna intäkterna redovisas på statsbudgetens inkomsttitel.

Kostnaderna för *revisorsverksamheten* beräknas till totalt 5 430 000 kr. Intäkter av avgifter i verksamheten uppskattas till ca 4 100 000 kr. Verksamheten skall ligga kvar under kollegiets ansvar tills vidare. Följaktligen görs inte någon omfördelning av medlen för denna verksamhet nu.

Kostnaderna för *tolk- och översättarverksamheten* beräknas uppgå till totalt 3 420 000 kr. Intäkter av avgifter i verksamheten kan uppskattas till ca 465 000 kr.

För *resegarantiverksamheten* beräknas kostnaderna till totalt 2 846 000 kr.

För de verksamheter som överförs till Kammarkollegiet, inkl. uppgiften att fastställa *taxa för yrkesmässig bostadsförmedling*, bör totalt 6 200 000 kr föras över till trettonde huvudtiteln, anslaget B 2. Kammarkollegiet: Myndighetsuppgifter.

För övrig verksamhet som förs från Kommerskollegium, dvs. ärenden rörande *bolag, handel med skrot, officiell beteckning i näringsverksamhet samt Emil Possehl's stipendiefond*, beräknas kostnaderna uppgå till totalt ca 200 000 kr. Detta belopp förs bort från anslaget. Större delen av beloppet motsvarar avgifter i bolagsverksamheten. Dessa avgifter har hittills förts på inkomstitel men kan hos den nye huvudmannen föras till verksamheten.

När det gäller Kommerskollegiets avveckling av den näringsrättsliga verksamheten kan konstateras att den exakta omfattningen av administrativa förändringar kan fås först efter organisationsförändringarnas genomförande. Eventuell övertalighet, uppsägningstider, förändrat lokalbehov m.m. har därvid avgörande betydelse. Regeringen kommer att följa upp effekterna av avvecklingen.

5 Anslagsfrågor för budgetåret 1994/95

I prop. 1993/94:100 (bil. 4) har regeringen under anslaget E 1. Kommerskollegium föreslagit att riksdagen i avvaktan på en särskild proposition i ämnet till Kommerskollegium för budgetåret 1994/95 beräknar ett ramanslag på 47 230 000 kr.

Regeringen återkommer nu till dessa frågor.

TREDJE HUVUDTITELN

E. Utrikeshandel och exportfrämjande

E 1. Kommerskollegium

1992/93 Utgift	50 074 022
1993/94 Anslag	47 230 000
1994/95 Förslag	41 740 000

Kommerskollegium är central förvaltningsmyndighet med uppgift att handlägga frågor om handelspolitik och utrikeshandel samt vissa frågor i samband med näringsrättsliga regleringar och inrikeshandel. Kollegiets generaldirektör är chef för myndigheten. Kommerskollegium har ca 100 anställda.

Det övergripande målet för Kommerskollegiets handelspolitiska verksamhet är att med frihandel som grundprincip bidra till att Sveriges intressen i handeln med omvärlden tas till vara. På det handelspolitiska området är det kollegiets uppgift dels att tillhandahålla utredningar och underlag för regeringens ställningstaganden, dels att utföra vissa myndighetsfunktioner. På det näringsrättsliga området är det kollegiets uppgift att inom sitt ansvarsområde medverka till att utbyte av varor och tjänster sker i enlighet med allmänna intressen. Kommerskollegium är också funktionsansvarig myndighet vad gäller funktionen Utrikeshandel enligt bilagan i beredskapsförordningen (1993:242).

Inkomster vid Kommerskollegium, som redovisas på statsbudgetens inkomstsida under inkomsttitel, beräknas till sammanlagt ca 4,7 miljoner kronor för budgetåret 1994/95 (1992/93 ca 4,7 miljoner kronor).

Kommerskollegium

Kommerskollegium har i sin *årsredovisning* i de delar som avser resultatredovisningen redovisat verksamheten i verksamhetsområdena utrikeshandel och handelspolitik resp. näringsrätt. För dessa verksamhetsområden har de övergripande målen definierats. Verksamhetsområdena är uppdelade i delområden och aktiviteter. För vart och ett av dessa har kollegiet lagt fast delmål.

Resultatredovisningen indikerar att målen i verksamheten har uppnåtts. Några slutsatser avseende produktivitet och styckkostnad har inte dragits när det gäller utrikeshandel och handelspolitik med hänvisning till

verksamhetens karaktär. Styckkostnader har dock beräknats för de olika delarna av den näringsrättsliga verksamheten. I redovisningen påpekas att kollegiet har satsat på att höja kvaliteten på sina produkter. Kvalitetsbedömningar med ledning av synpunkter från de olika verksamheternas avnämare har gjorts för resp. delområde.

Årsredovisningen indikerar också att de ekonomiska resultaten i verksamheten är tillfredsställande. Jämfört med föregående budgetår har kostnaderna i löpande priser sjunkit med ca 4 %. Anslagssparandet uppgår till 3 360 000 kr, vilket utgör ca 7 % av det tilldelade ramanslaget. I den avgiftsbelagda verksamheten har målet om full kostnadstäckning inte uppnåtts. För revisorsverksamheten och för de s.k. bolagsärendena har täckningsgraden beräknats till ca 70 %. För tolk- och översättarverksamheten, för vilken full kostnadstäckning inte krävs, är täckningsgraden ca 13 %.

RRV:s revisionsberättelse innehåller inga invändningar.

I sin anslagsframställning anför kollegiet att osäkerhet råder om vilka resurser kollegiet kommer att behöva för att kunna bemästra den ökande mängd delvis nya uppgifter som kan komma att läggas på kollegiet, bl.a. som resultat av ett EU-medlemskap och av gjorda och pågående utredningar. Hänvisning görs bl.a. till utredningen om Utrikesdepartementets handelsavdelnings organisation och dess förhållande till Kommerskollegium i ett EG-medlemskapsperspektiv, utredningen om renodling av Kommerskollegium som handelspolitisk myndighet och ändrad organisationstillhörighet för kollegiets näringsrättsliga verksamhet (Statskontoret 1993:30) och utredningen om kontrollen över export av strategiskt känsliga varor (SOU 1993:56). I avvaktan på beredningen av dessa utredningar anser kollegiet att gällande planeringsram kan tas som utgångspunkt för beräkning av anslaget för budgetåret 1994/95.

Sammanfattning**Övergripande mål**

De övergripande mål som gäller för kollegiets handelspolitiska verksamhet för treårsperioden 1991/92-1993/94 bör ligga fast. Regeringen har den 25 juni 1992 och den 22 december 1993 beslutat att de riktlinjer och övergripande mål som gäller för perioden skall utsträckas till att omfatta även budgetåren 1994/95 och 1995/96. Förslag och ställningstaganden rörande den näringsrättsliga verksamheten redovisas under avsnitt 4.

Resurser:

Ramanslag 1994/95 41 740 000 kr

Planeringsram:

1994/95	1995/96
41 740 000 kr	41 740 000 kr

Övrigt:

Anslaget uppgår budgetåret 1993/94 till 47 230 000 kr. Beloppet har reducerats dels med 295 000 kr med anledning av det slopade arbetsgivarinträdet, dels med 500 000 kr som en del av beslutade besparingar under tredje huvudtiteln. Pris- och löneomräkningen samt vissa tekniska justeringar har beräknats till 1 251 000 kr och återlägg för räntor och amorteringar avseende låneramen i Riksgäldskontoret har beräknats till totalt 454 000 kr.

Föreslaget ramanslag för budgetåret 1994/95 har beräknats med utgångspunkten att näringsrättslig verksamhet skall föras över från kollegiet till andra myndigheter och organ i enlighet med vad som redovisas under avsnitt 4. Anslaget har med anledning av detta reducerats med 6 400 000 kr.

Resultatbedömning

Kommerskollegiets årsredovisning visar att verksamheten bedrivs med en lämplig inriktning i förhållande till uppsatta mål. Regeringen konstaterar att kollegiet fortlöpande utvecklar sitt uppföljningssystem. Kollegiets ekonomiska resultat visar att myndigheten väl har klarat att rationalisera sin verksamhet enligt givna förutsättningar.

Slutsatser

Sammantaget innebär bedömningen att de riktlinjer avseende Kommerskollegiets handelspolitiska verksamhet som lades fast i 1991 års budgetproposition och preciserades i 1993 års budgetproposition i huvudsak bör gälla även för budgetåren 1994/95 och 1995/96.

Kommerskollegium har viktiga uppgifter på det handelspolitiska området vad gäller beslutsunderlag, utredningsverksamhet och tillämpningen av regelverket. Dessa uppgifter kommer att öka i betydelse i ett EU-medlemskap.

Regeringen har tidigare i denna proposition redovisat att en allmän strävan mot effektivisering inom statsförvaltningen ligger bakom avsikten att renodla Kommerskollegium till en handelspolitisk myndighet. Enligt regeringens mening talar också ett EU-medlemskap för att kollegiets resurser bör koncentreras på de handelspolitiska funktionerna.

Möjligheterna att överföra kollegiets uppgifter på det näringsrättsliga området har därför på regeringens uppdrag utretts av Statskontoret under 1993. Regeringens ställningstaganden och förslag med anledning av Statskontorets rapport (1993:30) *Kommerskollegiums näringsrättsliga verksamhet – ny organisationstillhörighet* redovisas under avsnitt 4.

I föreliggande budgetförslag har hänsyn inte tagits till resursbehov som kan uppstå som resultat av den nyligen avslutade Uruguayrundan och som en följd av ett EU-medlemskap, t.ex. vad gäller utökad utredningsverksamhet och hantering av importlicenser. Dessa frågor kommer att behandlas vid en senare tidpunkt, när underlag för ställningstaganden föreligger. Härvid avser regeringen också överväga frågan om arbetsfördelning mellan Utrikesdepartementets handelsavdelning och Kommerskollegium.

I utredningen om *Utrikesdepartementets handelsavdelnings organisation och dess förhållande till Kommerskollegium i ett EG-medlemskapsperspektiv* (Ds 1993:99), som presenterades den 30 november 1993, finns bl.a. förslag om ett system för långsiktig planering av kollegiets utredande verksamhet, riktlinjer för utredningsverksamhetens fördelning, remissförfarande och kontakter med näringslivet. Utredningen är under beredning.

I betänkandet *Kontrollen över export av strategiskt känsliga varor* (SOU 1993:56) föreslås bl.a. att beslut i utförselärenden enligt lagen om strategiska produkter i princip bör delegeras till en myndighet. I första hand skulle denna ordning gälla de ärenden som avser export till sådana länder, som själva deltar i de internationella exportkontrollregimer, som ligger till grund för den svenska regleringen. I betänkandet föreslås att Kommerskollegium skall ansvara för dessa frågor. Regeringen avser återkomma till dessa frågor.

TRETTONDE HUVUDTITELN

A. Länsstyrelserna m.m.

A 2. Kammarkollegiet: Myndighetsuppgifter

Under avsnitt 4 har regeringen redovisat ställningstaganden och förslag med anledning av en renodling av Kommerskollegium som handelspolitisk myndighet. Till Kammarkollegiet förs verksamhet rörande auktorisation och tillsyn av tolkar och översättare, resegarantiärenden samt uppgiften att fastställa taxa för yrkesmässig bostadsförmedling. De medel som har beräknats för dessa verksamheters kostnader, 6 200 000 kr, föreslås föras över till detta anslag från tredje huvudtiteln, anslaget E 1. Kommerskollegium.

Bilaga 1

**Sammanfattning av förslagen i
Statskontorets rapport (1993:30) Kommerskollegiums näringsrättsliga
verksamhet – ändrad organisationstillhörighet**

FÖRSLAG

Inför bedömningen av lämpliga placeringar av de verksamheter som Kommerskollegiums näringsrättsliga byrå svarar för har Statskontoret ställt upp ett antal kriterier som bedömningsgrund. De kriterier som ställts upp för utredningsarbetet är följande.

- De förslag som lämnas skall syfta till långsiktiga permanenta lösningar.
- Är det möjligt att avreglera verksamhetsområdet i fråga eller kan det förenklas på annat sätt utan att för den skull bakomliggande intentioner med regleringen äventyras?
- Skall verksamheten i fråga bedrivas i statlig regi eller kan den ske i andra former?
- En grundläggande princip bör vara att ansvaret för en verksamhet så långt möjligt bör ligga hos en myndighet tillhörande det departement som förvaltar lag och förordning, som reglerar verksamheten.
- En större grad av avgiftsfinansiering skall eftersträvas.

Mot bakgrund av dessa kriterier och de överväganden som gjorts föreslår Statskontoret:

* att regeringen i första hand prövar möjligheterna till ökad grad av självreglering avseende auktorisation, godkännande och tillsyn av revisorer. Om självreglering inte bör komma till stånd föreslår Statskontoret att Patent- och registreringsverket övertar de uppgifter som Kommerskollegium idag ansvarar för i fråga om revisorsverksamheten.

* att ansvaret för auktorisation av tolkar och översättare förs till Tolks- och översättarinstitutet.

* att Kommerskollegiums resegarantiverksamhet tills vidare stannar kvar som en uppgift för kollegiet i avvaktan på resultatet av den översyn av verksamheten som Civildepartementet har aviserat.

* att ansvaret för ärenden rörande bolag, filialer m fl läggs på Patent- och registreringsverket.

* att regeringen bör pröva om lagen om handel med skrot kan avvecklas. Om detta inte är möjligt föreslår Statskontoret att överklagandeärenden rörande handel med skrot prövas i domstol av länsrätt och att prövningstillstånd införs för prövning i Kammarrätten.

* att ansvaret för handläggning av ärenden rörande tillstånd att använda officiell beteckning i näringsverksamhet övergår till Patent- och registreringsverket.

* att taxa för yrkesmässig bostadsförmedling avvecklas och ersätts med registrering av yrkesmässiga bostadsförmedlare samt tillsyn av dessa.

* att Kommerskollegium ges fortsatt ansvar för ärenden rörande stadgeändringar m.m. i fråga om handelskamrar.

* att ansvaret för senator Emil Possehl's stipendiefond förs till Svenska institutet. Detta förutsätter permutation av stipendiefondens reglemente.

*Bilaga 2***Sammanfattning av förslagen rörande auktorisations- och tillsynsverksamhet för revisorer i Betänkandet (SOU 1993:69) Revisorerna och EG**

Statlig verksamhet eller självreglering

För auktorisation, godkännande och tillsyn av revisorer svarar för närvarande Kommerskollegium som tillsynsmyndighet. Utredningen har i enlighet med sina direktiv prövat frågan om auktorisation och tillsyn av revisorer helt eller delvis kan administreras av någon annan myndighet eller organ än Kommerskollegium. Denna prövning har i huvudsak omfattat ett antal andra statliga verk nämligen Riksskatteverket, Riksrevisionsverket, Finansinspektionen, Patent- och registreringsverket (PRV) och Kammarkollegium samt några privata alternativ innefattande medverkan av revisorernas organisationer Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) och Svenska Revisorsamfundet (SRS). Ett tungt vägande skäl mot en helt privat lösning är att SRS motsätter sig en sådan, främst på den grunden att den inte säkerställer ett tillräckligt externt inflytande och torde förutsätta obligatoriskt medlemskap i någon av revisorsorganisationerna. Från FAR:s sida har framförts alternativet samverkan i stiftelseform mellan FAR, SRS och staten. Även mot en sådan lösning har SRS riktat vissa invändningar. Utredningen har på de nu angivna och vissa andra skäl inte funnit det meningsfullt att föreslå en privat eller delvis privat lösning. Utredningen har kommit fram till att PRV och Kammarkollegium kan sägas vara ungefär lika lämpliga. I valet mellan dem har utredningen förordat Kammarkollegium om lokalisering i Sundsvall är det alternativ PRV kan erbjuda och i annat fall PRV.

Bilaga 3

**Statskontorets rapport (1993:30) Kommerskollegiums
näringsrättsliga verksamhet – ändrad organisationstillhörighet**

Förteckning över remissinstanser

---

1. Regeringsrätten
2. Domstolsverket
3. Rikspolisstyrelsen
4. Brottsförebyggande rådet
5. Bokföringsnämnden
6. Kommerskollegium
7. Socialstyrelsen
8. Generaltullstyrelsen
9. Finansinspektionen
10. Riksrevisionsverket
11. Riksskatteverket
12. Boverket
13. Statens arbetsgivarverk
14. Verket för högskoleservice
15. Riksarkivet
16. Statens invandrarverk
17. Konkurrensverket
18. Patentoch registreringsverket
19. Kammarkollegiet
20. Konsumentverket
21. Allmänna reklamationsnämnden
22. Resegarantinämnden
23. Kammarrätten i Stockholm
24. Länsrätten i Stockholms län
25. Länsrätten i Kristianstads län
26. Länsrätten i Kronobergs län
27. Statsåklagarmyndigheten för speciella mål
28. Exportrådet
29. Skattemyndigheten i Stockholms län
30. Skattemyndigheten i Malmöhus län
31. Skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län
32. Skattemyndigheten i Norrbottens län
33. Kronofogdemyndigheten i Stockholms län
34. Kronofogdemyndigheten i Uppsala län
35. Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län
36. Länsbostadsnämnden i Stockholms län
37. Länsbostadsnämnden i Göteborgs och Bohus län
38. Länsbostadsnämnden i Örebro län

39. Stockholms Fondbörs
40. Stockholms universitet
41. Tolk- och översättarinstitutet
42. Uppsala universitet
43. Lunds universitet
44. Handelshögskolan i Stockholm
45. Länsstyrelsen i Stockholms län
46. Länsstyrelsen i Malmöhus län
47. Länsstyrelsen i Älvsborgs län
48. Länsstyrelsen i Jämtlands län
49. Länsstyrelsen i Norrbottens län
50. Redovisningskommittén (Ju-dep.)
51. Aktiebolagskommittén (Ju-dep.)
52. Sveriges Industriförbund
53. Grossistförbundet Svensk Handel
54. Sveriges Köpmannaförbund
55. Svenska Handelskammarförbundet
56. Företagarnas riksorganisation
57. Sveriges Advokatsamfund
58. Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR
59. Svenska Revisorsamfundet
60. Sveriges Tolkförbund
61. Auktoriserade Tolks Riksorganisation
62. Föreningen Auktoriserade Translatorer
63. Folkbildningsrådet
64. Folkbildningsförbundet
65. Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation
66. Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
67. Sveriges Försäkringsförbund
68. Tjänstemännens Centralorganisation TCO
69. Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO
70. Landsorganisationen i Sverige LO
71. Handelsanställdas Förbund
72. Handelstjänstemannaförbundet HTF
73. Svenska Arbetsgivareföreningen SAF
74. Handels och Tjänsteföretagens
Arbetsgivarorganisation HAO
75. Svenska Rese- och Turistindustrins
Samarbetsorganisation/RTS
76. Föreningsbanken AB
77. Sparbanken Sverige AB
78. Svenska Bankföreningen
79. Ackordcentralen Stockholm AB
80. Aktiespararna - Sveriges Aktiesparares Riksförbund
81. Svenska Institutet
82. Landstingsförbundet
83. Svenska Kommunförbundet

Bilaga 4

Betänkandet (SOU 1993:69) Revisorerna och EG

Förteckning över remissinstanser

---

1. Rikspolisstyrelsen
2. Brottsförebyggande rådet
3. Kommerskollegium
4. Statskontoret
5. Finansinspektionen
6. Riksskatteverket
7. Bokföringsnämnden
8. Statens skolverk
9. Närings- och teknikutvecklingsverket NUTEK
10. Konkurrensverket
11. Patent- och registreringsverket
12. Kammarkollegiet
13. Hovrätten för Västra Sverige
14. Stockholms tingsrätt
15. Kammarrätten i Stockholm
16. Statsåklagarmyndigheten för speciella mål
17. Svenska Handelskammarförbundet
18. Skattemyndigheten i Stockholms län
19. Skattemyndigheten i Malmöhus län
20. Skattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län
21. Skattemyndigheten i Norrbottens län
22. Kronofogdemyndigheten i Stockholms län
23. Kronofogdemyndigheten i Uppsala län
24. Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län
25. Universitetet i Stockholm
26. Universitetet i Lund
27. Handelshögskolan i Stockholm
28. Aktiebolagskommittén (Ju-dep.)
29. Redovisningskommittén (Ju-dep.)
30. Sveriges Industriförbund
31. Grossistförbundet Svensk Handel
32. Sveriges Köpmannaförbund
33. Tjänsteförbundet
34. Företagarnas riksorganisation
35. Sveriges Advokatsamfund

36. Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR
37. Svenska Revisorssamfundet
38. Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
39. Sveriges Försäkringsförbund
40. Tjänstemännens Centralorganisation TCO
41. Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO
42. Landsorganisationen i Sverige LO
43. Handelsanställdas Förbund
44. Handelstjänsemannaförbundet HTF
45. Svenska Arbetsgivareföreningen SAF
46. Handels och Tjänsteföretagens Arbetsgivarorganisation HAO
47. Föreningsbanken AB
48. Sparbanken Sverige AB
49. Svenska Bankföreningen
50. Ackordscentralen Stockholm AB
51. Aktiespararna - Sveriges Aktiesparares Riksförbund
52. Landstingsförbundet
53. Svenska Kommunförbundet
54. Stockholms stad
55. Göteborgs kommun
56. Norrköpings kommun
57. Malmö kommun
58. Umeå kommun
59. Stockholms läns landsting
60. Malmöhus läns landsting
61. Jämtlands läns landsting
62. Stockholms fondbörs
63. Länsstyrelsen i Stockholm län
64. Länsstyrelsen i Malmöhus län
65. Länsstyrelsen i Norrbottens län
66. KOMREV AB
67. Riksrevisionsverket

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 februari 1994

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Dinkelspiel

Regeringen beslutar proposition 1993/94:138 Kommerskollegium m.m.